

Středoevropský dopis

Stojíme tváří v tvář humanitární katastrofě obrovských rozměrů. Statisíce uprchlíků z Blízkého východu a Afriky hledají v naší společné Evropě ochranu, bezpečí a podmínky pro normální život. Jen nedávno jsme přitom před branami Evropy stáli my sami.

Naše odpověď nemůže znít zamítavě. Bohužel podobných hlasů slyšíme v našem regionu stále příliš mnoho. Po roce 1989 se ve znovusjednocené Evropě pohlíželo svrchu na schopnost integrace nových středoevropských zemí, od pobaltských států až po Rumunsko a Bulharsko – důvodem byla naše historie, politické tradice a stav ekonomiky. Přesto se ukázalo, že hlavním zdrojem ohrožení pro Unii během uplynulého, spletilého desetiletí nebyla naše část Evropy.

Dnes však podobné rozdělení uvnitř sjednocené Evropy ohlásilo návrat. Tentokrát má morální rozměr. Týká se naší schopnosti projevit soucit a poskytovat praktickou pomoc utečencům v bezútešné situaci. Jistě, my sami sice nejsme odpovědní za destabilizaci a rozpad zemí, z nichž přicházejí dnešní běženci. Nebyli jsme to my, kdo je transformoval v země, ve kterých panuje neustálý strach a riziko násilné smrti a kde je lidský život „osamocený, žalostný, zvířecí a krátký“. Naše země – na rozdíl od států, které za sebou mají koloniální a imperiální minulost a jež po válce doširoka otevřely své hranice imigrantům – nemají zkušenost z každodenního styku s lidmi z odlehlých zemí a vzdálených kultur.

Přesto je ukázkou našeho soucitu a vůle pomoci naší lidskou povinností. Zároveň je to i naše povinnost jako Evropanů. Společná Evropa byla vystavěna na základech solidarity. Dnes se tak už nemůžeme zříci spoluodpovědnosti za celou Unii a odvracet zrak od lidského neštěstí a od situace, v níž se nacházejí země, jež jsou nejvíce dotčeny silící imigrační vlnou.

Odmítnutím udělení pomoci se stavíme proti evropské ideji solidarity. Zároveň tak zpochybňujeme solidaritu jiných národů s našimi zeměmi. Je to podkopávání základů,

na nichž od více než čtvrtstoletí budujeme naše jistoty, vyhlídky růstu a naděje na zbavení se historické kletby válek, cizí nadvlády a chudoby.

Ve jménu naší lidskosti a ve jménu našich zásad a hodnot vyzýváme vlády a občany našich zemí k praktickým projevům solidarity vůči utečencům. Tak, aby i mezi námi našli klidné útočiště a zůstali ve volbě vlastní budoucnosti plně svobodnými lidmi.

1. **Bronisław Komorowski**, prezident Polské republiky v letech 2010-2015
2. **Aleksander Kwaśniewski**, prezident Polské republiky v letech 1995-2005
3. **Jerzy Baczyński**, šéfredaktor týdeníku Polityka, Polsko
4. **Gordon Bajnai**, bývalý předseda vlády, Maďarsko
5. **Mirosław Bałka**, sochař, Polsko
6. **Zuzana Bargerová**, Liga za lidské práva, Česká republika
7. **Zygmunt Bauman**, profesor sociologie, University of Leeds, Velká Británie, Polsko
8. **Uldis Bērziņš**, básník a překladatel, Lotyšsko
9. **Igor Blaževič**, zakladatel filmového festivalu Jeden svět, Česká republika
10. **Henryka Bochniarz**, prezidentka Konfederace Lewiatan, Polsko
11. **Michał Boni**, europoslanec, bývalý ministr státní správy a digitalizace, Polsko
12. **Marek Borowski**, senátor, bývalý ministr financí, vicepremiér a maršálek Sejmu Polské republiky
13. **Bogdan Borusewicz**, maršálek Senátu, Polsko
14. **Martin Bútora**, sociolog a poradce prezidenta, Slovensko
15. **Bogusław Chrabota**, šéfredaktor deníku Rzeczpospolita, Polsko
16. **Włodzimierz Cimoszewicz**, bývalý předseda vlády, Polsko
17. **Liudas Dapkus**, novinář, zástupce šéfredaktora deníku Lietuvos rytas, Litva
18. **Aleš Debeljak**, básník, esejista, Slovinsko
19. **Pavol Demeš**, bývalý ministr zahraničních věcí, Slovensko
20. **Tibor Dessewffy**, předseda DEMOS Hungary, Maďarsko
21. **Ivaylo Ditchев**, sociolog, spisovatel, Bulharsko
22. **Magda Faltová**, ředitelka Sdružení pro migraci a integraci, Česká republika

23. **Zsuzsa Ferge**, sociolog, Maďarská akademie věd, Maďarsko
24. **Władysław Frasyniuk**, opoziční aktivista v komunistickém Polsku, bývalý poslanec, Polsko
25. **Rajko Grlić**, režisér, Chorvatsko
26. **István Gyarmati**, diplomat, Maďarsko
27. **Magda Faltová**, předsedkyně Sdružení pro integraci a migraci, Česká republika
28. **Tomáš Halík**, teolog a spisovatel, Česká republika
29. **Agnes Heller**, filosofka, Maďarsko
30. **Agnieszka Holland**, režisérka, Polsko
31. **Štefan Hríb**, šéfredaktor týdeníku .týždeň., Slovensko
32. **Michal Hvorecký**, spisovatel, Slovensko
33. **Josef Jařab**, bývalý senátor, bývalý rektor Univerzity Palackého v Olomouci, Česká republika
34. **Leszek Jażdżewski**, šéfredaktor čtvrtletníku Liberté!, Polsko
35. **Ivars Ījabs**, politolog, Lotyšsko
36. **Jerzy Jedlicki**, historik ideologií, opoziční aktivista v komunistickém Polsku, Polsko
37. **Jana Juráňová**, spisovatelka, Slovensko
38. **Aleksander Kaczorowski**, novinář a esejista, Polsko
39. **Éva Karádi**, šéfredaktorka čtvrtletníku Magyar Lettre Internationale, Maďarsko
40. **David Koranyi**, bývalý viceministr, zástupce ředitele Dinu Patriciu Eurasia Center, Maďarsko-Spojené státy americké
41. **János Kornai**, emeritní profesor, Harvard University a Univerzita Matyáše Korvína v Budapešti, Maďarsko
42. **András Kováts**, předseda Maďarské asociace migrantů, Maďarsko
43. **Dominika Kozłowska**, šéfredaktorka měsíčníku Znak, Polsko
44. **Ivan Krastev**, šéf Centra liberálních strategií, Bulharsko
45. **Marcin Król**, profesor historie ideologií, Varšavská univerzita, Polsko
46. **Andrius Kubilius**, bývalý předseda vlády, Litva
47. **Jarosław Kuisz**, šéfredaktor internetového týdeníku Kultura Liberalna, Polsko

48. **Ewa Kulik-Bielińska**, ředitelka Nadace Štěpána Báthoryho, předsedkyně Evropského centra nadací, Polsko
49. **Tomasz Lis**, šéfredaktor týdeníku Newsweek Polska, Polsko
50. **Ondřej Liška**, bývalý ministr školství, předseda Strany zelených, Česká republika
51. **Ewa Łętowska**, bývalá veřejná ochránkyně práv, Polsko
52. **Vita Matiss**, politoložka, esejistka, Lotyšsko
53. **Jiří Menzel**, režisér, Česká republika
54. **Adam Michnik**, šéfredaktor deníku Gazeta Wyborcza, Polsko
55. **Piotr Mucharski**, šéfredaktor týdeníku Tygodnik Powszechny, Polsko
56. **Alvydas Nikžentaitis**, předseda Národního výboru litevských historiků, Litva
57. **Zbigniew Nosowski**, šéfredaktor měsíčníku Więź, Polsko
58. **Janina Ochojska**, ředitelka nadace Polska Akcja Humanitarna, Polsko
59. **Andrzej Olechowski**, bývalý ministr financí a zahraničních věcí, Polsko
60. **Marta Pardavi**, spolupředsedkyně Maďarského helsinského výboru, Maďarsko
61. **Solomon Passy**, bývalý ministr zahraničních věcí, Bulharsko
62. **Jurica Pavicic**, spisovatel, Chorvatsko
63. **Dimitrina Petrova**, ředitel, Equal Rights Trust, Bulharsko
64. **Jiří Pehe**, politolog a spisovatel, Česká republika
65. **Dimitrina Petrova**, ředitel Equal Rights Trust, Bulharsko
66. **Petr Pithart**, bývalý předseda vlády, Česká republika
67. **Adam Pomorski**, předseda PEN Clubu, Polsko
68. **Zoran Pusić**, předseda Občanského výboru pro lidská práva, Chorvatsko
69. **Wojciech Przybylski**, šéfredaktor magazínu Eurozine, Polsko
70. **László Rajk jr.**, architekt, designér a politický aktivista, Maďarsko
71. **Rein Raud**, spisovatel, kulturní teoretik, Estonsko
72. **Pauls Raudseps**, publicista, "Diena", Lotyšsko
73. **Adam Daniel Rotfeld**, bývalý ministr zahraničních věcí, Polsko
74. **Martin Rozumek**, předseda Organizace na pomoc uprchlíkům, Česká republika
75. **Andrzej Seweryn**, herec a divadelní režisér, Polsko
76. **Sławomir Sierakowski**, ředitel, Instytut Studiów Zaawansowanych , Polsko
77. **Martin Milan Šimečka**, spisovatel, publicista, Slovensko-Česká republika

78. **Marta Šimečková**, novinářka, překladatelka, Slovensko
79. **Karel Schwarzenberg**, bývalý ministr zahraničních věcí, Česká republika
80. **Aleksander Smolar**, předseda Nadace Štěpána Báthoryho, Polsko
81. **Ladislav Snopko**, dramatik, bývalý ministr kultury, Slovensko
82. **Petruška Šustrová**, bývalá opoziční aktivistka, Česká republika
83. **Andrzej Stasiuk**, spisovatel, Polsko
84. **Jerzy Szacki**, profesor sociologie, Varšavská univerzita, Polsko
85. **Soňa Szomolányi**, politoložka a socioložka, Slovensko
86. **Małgorzata Szczęśniak**, scénografka, Polsko
87. **Monika Sznajderman**, nakladatelka, Wydawnictwo Czarne, Polsko
88. **Erik Tabery**, šéfredaktor týdeníku Respekt, Česká republika
89. **Stefan Tafrov**, diplomat, lidskoprávní aktivista, Bulharsko
90. **Béla Tarr**, režisér, Maďarsko
91. **Vesna Teršelič**, ředitel Documenta - Centra pro Vyrovnávání se s minulostí,
Slovinsko
92. **Róza von Thun und Hohenstein**, europoslankyně, Polsko
93. **Magdaléna Vášáryová**, poslankyně Národní rady Slovenské republiky,
Slovensko
94. **Rimvydas Valatka**, novinář, bývalý poslanec, Litva
95. **Tomas Venclova**, básník, Litva
96. **Dubravka Ugrešić**, básník, esejista, Chorvatsko
97. **Krzysztof Warlikowski**, divadelní režisér, Polsko
98. **Jakub Wygnański**, předseda představenstva, Pracownia Badań i Innowacji
Społecznych Stocznia, Polsko
99. **Adam Zagajewski**, básník a esejista, University of Chicago, Polsko-Spojené státy
americké
100. **Péter Zilahy**, spisovatel, Maďarsko
101. **Andrzej Zoll**, bývalý předseda Ústavního soudu, Polsko